

განხილულია ფაკულტეტის საბჭოს სხდომაზე:

ოქმი №15-21, 10.03.2021

დამტკიცებულია მმართველი საბჭოს გადაწყვეტილებით:

დადგენილება №2, 12.03.2021

ბოლო ცვლილებები განხილულია ფაკულტეტის საბჭოს სხდომაზე:

ოქმი №5-24 22.04.2024

დამტკიცებულია მმართველი საბჭოს გადაწყვეტილებით:

დადგენილება №7, 23.04.2024

ტურიზმი

განათლების საფეხური: ბაკალავრიატი (უმაღლესი განათლების I საფეხური)

სწავლების ენა: ქართული

საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი: აკადემიური

დეტალური სფეროს დასახელება და კოდი: 1015 მოგზაურობა, ტურიზმი და დასვენება

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრი ტურიზმში / Bachelor of Business Administration in Tourism

სწავლის ხანგრძლივობა: 4 სასწავლო წელი (8 სემესტრი)

საგანმანათლებლო პროგრამის მოცულობა: 240 კრედიტი (ECTS)

საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელი: პროფესორი, დოქტორი, მაია აზმაიფარაშვილი, ელ. ფოსტა: maia.azmaiparashvili@unik.edu.ge

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა

ტურიზმის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვის უფლება აქვს სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი ან მასთან გათანაბრებული დოკუმენტის მქონე პირს, რომელიც ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების საფუძველზე სწავლის უფლებას მოიპოვებს ქუთაისის უნივერსიტეტში.

პროგრამაზე ჩარიცხვისთვის აბიტურიენტი ვალდებულია ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე ჩააბაროს შემდეგი საგნები:

ა) ქართულ ენა და ლიტერატურა, (აბიტურიენტმა უნდა გადალახოს კანონმდებლობით დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი);

ბ) ერთ-ერთი უცხო ენა: ინგლისური ენა, გერმანული ენა, ფრანგული ენა, რუსული ენა (აბიტურიენტმა უნდა გადალახოს კანონმდებლობით დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი);

გ) ერთ-ერთი შემდეგი საგანი: ისტორია/მათემატიკა/გეოგრაფია (აბიტურიენტმა უნდა გადალახოს კანონმდებლობით დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი). თითოეული საგნისთვის განკუთვნილი ადგილების რაოდენობა არ უნდა იყოს პროგრამაზე გამოცხადებული ადგილების 10%-ზე ნაკლები. ზუსტი პროცენტული განაწილება განისაზღვრება პროგრამის ხელმძღვანელის მიერ ადგილების გამოცხადებამდე.

პროგრამაზე ერთიანი ეროვნული გამოცდების გავლის გარეშე სწავლის უფლებას მოპოვებენ:

პირები, რომლებსაც „უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში ერთიანი ეროვნული გამოცდების გავლის გარეშე სწავლის უფლების მქონე აბიტურიენტების/მაგისტრანტობის კანდიდატების/სტუდენტების მიერ დოკუმენტების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 29 დეკემბრის №224/ნ ბრძანების საფუძველზე უფლება აქვთ ჩაირიცხონ უნივერსიტეტში ერთიანი ეროვნული გამოცდების გავლის გარეშე. აღნიშნული პირები ვალდებული არიან დაადასტურონ ქართული ენის B2 დონეზე ფლობა „ქუთაისის უნივერსიტეტის სტუდენტის ენობრივი კომპეტენციის დადგენის წესის“ შესაბამისად.

პროგრამაზე ასევე დაიშვებიან:

„უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან სხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში გადასვლის წესისა და საფასურის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 4 თებერვლის №10/ნ ბრძანების შესაბამისად მობილობის წესით ჩარიცხული სტუდენტები.

პროგრამის მიზანი

ტურიზმის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაში ასახულია ქუთაისის უნივერსიტეტის მისია, ხედვა და ღირებულებები. ასევე, გათვალისწინებულია ადგილობრივი შრომის ბაზრის მოთხოვნები და საერთაშორისო ბაზრის ტენდენციები, ადგილობრივი თუ უცხოური უნივერსიტეტების მიერ განხორციელებული საბაკალავრო პროგრამების წარმატებული გამოცდილება. აღნიშნულის საფუძველზე, ტურიზმის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა ორიენტირებულია უმაღლესი განათლების თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი სწავლების შეთავაზებით მოამზადოს და შრომის ბაზარზე მოთხოვნადი კომპეტენციებით აღჭურვოს კონკურენტუნარიანი, სოციალური პასუხისმგებლობის მატარებელი სპეციალისტები.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ტურიზმის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანია სტუდენტს:

1. შესძინოს ცოდნა ბიზნესის ადმინისტრირების ფუნქციონალური სფეროების შესახებ, რომელიც მოიცავს თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკულ გააზრებას; ასევე, მისცეს ცოდნა ტურიზმის ინდუსტრიის, ბიზნესის, ტურისტული საწარმოს მენეჯმენტის, ტურიზმის მარკეტინგის, ტურიზმის პოლიტიკის, მართვის და დაგეგმვის საკითხებზე;

2. გაუღრმავოს თეორიული ცოდნა და განუვითაროს ტურისტული რესურსების ძირითადი მახასიათებლების, ტურისტული მომსახურების ბაზრის სეგმენტების თავისებურებების ანალიზის, მიმზიდველი ტურისტული პროდუქტის შექმნის, შეთავაზების, ასევე, ტურიზმის დარგში მიმდინარე ეკონომიკურ პროცესებთან დაკავშირებული ემპირიულ მონაცემთა ანალიზისა და სათანადო დასკვნის ჩამოყალიბების პრაქტიკული უნარ-ჩვევები;
3. გამოუმუშაოს კომუნიკაციის, პრობლემის იდენტიფიცირებისა და გადაჭირის გზების დაგეგმვის, ასევე, თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი;
4. პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას ხელი შეუწყოს აკადემიური და პროფესიული ეთიკის სტანდარტების დაცვას.

სწავლის შედეგები

ცოდნა და გაცნობიერება

1. **აღწერს** ბიზნესის ძირითადი ფუნქციონალური სფეროების თეორიულ-მეთოდოლოგიურ, ორგანიზაციულ საფუძვლებს და მათ ურთიერთკავშირს; ასევე, ბიზნეს-გარემოს რეგულირების თეორიებს, კონცეფციებსა და ძირითად პრინციპებს; ტურისტული ბიზნეს-საქმიანობის თავისებურებებისა და ეფექტიანობის ამალეების გზებს; ტურიზმის ეროვნულ და გლობალურ ეკონომიკურ გარემოს;
2. **განიხილავს** ტურიზმის სფეროს ეკონომიკურ მახასიათებლებს, ტურიზმის ეკონომიკურ კონტრიბუციასა და მის ეფექტებს; ტურიზმის ეკონომიკის განვითარებაში მოხმარების, დანახოებისა და ინვესტიციების როლს; სოციალურ-კულტურულ, პოლიტიკურ-სამართლებრივ და ეკოლოგიურ საკითხებს, ტურიზმის სფეროს საქმიანობის პროცესებს, ტურისტული პროდუქტისა და მომსახურების დაგეგმვის, განხორციელებისა და მართვის საკითხებს; ტურისტული საწარმოს საქმიანობის შედეგებს, კონკურენციის მამომრავებელ ძალებს;
3. **ახდენს** საქართველოს და სხვა ქვეყნების ტურისტულ-რეკრეაციული რესურსებისა და პოტენციალის ხარისხობრივი მახასიათებლების იდენტიფიცირებას და **განასხვავებს** საქართველოს საკურორტო-რეკრეაციული მეურნეობის სპეციალიზაციას;

უნარი

4. **იყენებს** მარკეტინგული ინფორმაციის მოპოვების საშუალებებსა და მეთოდებს, მარკეტინგისა და გაყიდვების მართვის პრინციპებს; მარკეტინგული მონაცემების შეგროვების, მსოფლიო და ადგილობრივი ტურისტული ბაზრების ტენდენციების შეფასებისა და დაკავშირების საფუძველზე ახდენს მათ კლასიფიცირებას და ანალიზს; ასევე, ტურიზმის განვითარების რესურსული ბაზიდან **გამოარჩევს** ტურისტული საქმიანობის პერსპექტიულ მიმართულებებს; ახდენს ბაზრის სეგმენტაციას, ადგენს მიზნობრივ ბაზარს, შეიმუშავებს ახალ ტურისტულ პროდუქტს და მომხმარებელზე მორგებულ მარკეტინგულ შეთავაზებებს;

5. ტურისტული საქმიანობის განხორციელებისათვის **იყენებს** აპრობირებულ მეთოდებსა და ინსტრუმენტებს, ახდენს ტურიზმის სფეროს ცალკეული სეგმენტის შედეგების ანალიზს; **ამზადებს** ტურიზმის ინდუსტრიაში ხარისხის, უსაფრთხოებისა და მდგრადი განვითარების პროგრამებს;
6. ტურიზმის ბიზნესის განხორციელებისთვის **ადგენს** მოქმედებების გეგმას, განსაზღვრავს თანამედროვე ბიზნესის სპეციფიკას და ტურიზმის ბიზნესის ორგანიზაციის დროს გასათვალისწინებელ ფაქტორებს; **აიდენტიფიცირებს** ტურისტული მიმართულების პოზიციონირების სტრატეგიულ მიდგომებს საერთაშორისო მიზნობრივ ბაზრებთან მიმართებით; ბიზნეს გარემოს ანალიზის საფუძველზე **ახდენს** კონკურენტუნარიანი ტურისტული პროდუქტის დაგეგმვას და მართვას.
7. **მსჯელობს** წარმოშობილი პრობლემების და მათი გადაჭრის გზების შესახებ, სასურველი შედეგების მისაღწევად ახდენს ზეპირი და წერილი ფორმით კომუნიკაციას, ასევე, საკუთარი პოზიციის არგუმენტირებას, საქმიანი დოკუმენტების მომზადებას დარგობრივი ტერმინოლოგიის და შესაბამისი საინფორმაციო, საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით;
8. თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით **ამზადებს პრაქტიკული ხასიათის** პროექტებს, ანგარიშებს და პრეზენტაციებს წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად; ასევე, ეფექტურად **იყენებს** გეოინფორმაციული სისტემებს (GIS) და მის საფუძველზე შექმნილი რუკების გამოყენებით ახლებურად წარმოაჩენს ტურისტულ პოტენციალს, რესურსსა და პროდუქტს;

პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა

9. **აღიარებს** ტურიზმის სფეროში არსებულ პრინციპებს, დამკვიდრებულ ნორმებსა და პროფესიულ სტანდარტებს. **მოქმედებს** აკადემიური და პროფესიული ეთიკური ნორმების დაცვით, ინდივიდუალური და გუნდური მუშაობის პრინციპებით.

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა

შეფასების მეშვეობით განისაზღვრება სტუდენტის მიღწევების შესაბამისობა პროგრამის კონკრეტულ შედეგებთან. საბუღალტრო აღრიცხვისა და აუდიტის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაში სტუდენტის ცოდნის შეფასება დაფუძნებულია კრიტერიუმებზე, რომლებიც განსაზღვრავენ ფლობს თუ არა სტუდენტი სასწავლო კურსით დადგენილ სწავლის შედეგებს.

პროგრამის ფარგლებში გამოყენებული შეფასების სისტემა შეესაბამება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის №3 ბრძანებით დამტკიცებულ „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესს“.

სწავლის შედეგის მიღწევის დონე ფასდება შეფასების კომპონენტებით, შუალედური შეფასებით და დასკვნითი შეფასებით, რომელთა ჯამი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას. სასწავლო კურსის მაქსიმალური საბოლოო შეფასება შეადგენს 100 ქულას.

შეფასების სისტემა ითვალისწინებს:

ა) ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- ა.ა) (A) ფრიადი – 91-100 ქულა;
- ა.ბ) (B) ძალიან კარგი – 81-90 ქულა;
- ა.გ) (C) კარგი – 71-80 ქულა;
- ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი – 61-70 ქულა;
- ა.ე) (E) საკმარისი – 51-60 ქულა.

ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

- ბ.ა) (FX) ვერ ჩააბარა – 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
- ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა – 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას სასწავლო კურსი/საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტში, უარყოფითი შეფასების (FX) მიღების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება. დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლებას სტუდენტი იღებს იმ შემთხვევაშიც, თუ მან დააგროვა საბოლოო შეფასების 51 ქულა ან მეტი, მაგრამ ვერ გადალახა დასკვნითი გამოცდისთვის განსაზღვრული მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი. დამატებითი გამოცდა ინიშნება დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში.

სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში.

შუალედური შეფასება დაყოფილია კომპონენტებად. შუალედური შეფასების კომპონენტების შინაარსსა და ხვედრით წილს განსაზღვრავს სასწავლო კურსის განმახორციელებელი პერსონალი შესაბამისი სილაბუსის ფარგლებში.

დასკვნით გამოცდაზე სტუდენტი დაიშვება შუალედური შეფასების მინიმალური ზღვარის გადალახვის შემთხვევაში. დასკვნითი გამოცდა ჩაითვლება ჩაბარებულად დასკვნითი გამოცდის მინიმალური ზღვარის გადალახვის შემთხვევაში.

შუალედური შეფასებისთვის და დასკვნითი გამოცდისთვის განსაზღვრულია შემდეგი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი: შუალედური შეფასების 42 %, დასკვნითი გამოცდის შეფასების 50%+1. სასწავლო კურსის განმახორციელებელი პერსონალი, სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით უფლებამოსილია სილაბუსით განსაზღვროს დადგენილისგან განსხვავებული (უფრო მაღალი) შუალედური და დასკვნითი შეფასებების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი, საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი მოთხვნის შესაბამისად.

კრედიტი ათვისებულად ჩაითვლება თუკი შუალედური შეფასებისთვის დადგენილი მინიმალური ზღვარის და დასკვნით გამოცდაში დადგენილი მინიმალური ზღვარის გადალახვის საფუძველზე მიღებული ქულების დაჯამებით მიიღება 51 ქულა ან მეტი.

სასწავლო კურსის განმახორციელებელი პერსონალი, მიზნების, სწავლის შედეგების და სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით უფლებამოსილია შეფასების მეთოდში/მეთოდებში განსაზღვროს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი. შეფასების მეთოდში/მეთოდებში მინიმალური კომპეტენციის ზღვარის არსებობის შემთხვევაში, კრედიტის მინიჭება შესაძლებელი იქნება თითოეულ შეფასების მეთოდში არსებული მინიმალური კომპეტენციის ზღვარის გადალახვის, თითოეულ შეფასების კომპონენტში (შუალედური და დასკვნითი შეფასება) არსებული მინიმალური კომპეტენციის ზღვარის გადალახვისა და შუალედურ და დასკვნით შეფასებებში მიღებული ქულების დაჯამების შედეგად მინიმუმ 51 ქულის მიღების შემთხვევაში.

პროგრამის ფარგლებში შეთავაზებულ სასწავლო კურსების სილაბუსებში ასახული შეფასების მეთოდების მიზანია, ობიექტური და გამჭვირვალე, სასწავლო კურსის სწავლების მიზნებზე და მის სპეციფიკაზე ორიენტირებული კრიტერიუმების გამოყენებით, დაადასტუროს თითოეული სტუდენტის მიერ შესაბამისი სასწავლო კურსის სწავლის შედეგების მიღწევა. სასწავლო კურსის ფარგლებში სტუდენტის შეფასების მეთოდებსა და კრიტერიუმებს განსაზღვრავს სასწავლო კურსის განმახორციელებელი პერსონალი სასწავლო კურსის სპეციფიკისა და სასწავლო კურსის ფარგლებში განსაზღვრული სწავლის შედეგების გათვალისწინებით.

დასაქმების სფერო

„ტურიზმის“ საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს „ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრს ტურიზმში“ შეეძლება კვალიფიციური საქმიანობა ნებისმიერი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის ტურისტულ დაწესებულებაში, მცირე და საშუალო ზომის სტრუქტურული ქვედანაყოფების ადმინისტრაციულ პოზიციაზე, ტურისტულ კომპანიებში, სასტუმროს ინდუსტრიაში, საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციაში, დაცული ტერიტორიების სააგენტოში, დაცულ ტერიტორიებსა და ეროვნულ პარკებში, რეგიონულ ადგილობრივ თვითმმართველობით ერთეულებში, ტურიზმის საინფორმაციო ცენტრებში, ტურიზმისა და სასტუმრო ბიზნესის საკონსულტაციო კომპანიებში, ტურიზმის ინდუსტრიაში არსებულ ასოციაციებში.